

Uitvoeringsprogramma
Integraal Veiligheidsbeleid
2019

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Veiligheidsthema 1: Verbinding veiligheid en sociale domein versterken.....	4
Veiligheidsthema 2: Ondernijning	5
Veiligheidsthema 3: Radicalisering en polarisatie.....	7
Veiligheidsthema 4: Regierol op fysieke veiligheid	8
Veiligheidsthema 5: Veiligheidsrisico's in kaart brengen die voortkomen uit de veranderende samenleving.....	9
Veiligheidsthema 6: Strategische inzet voor de gemeentelijke handhavers (BOA's) als partner in integrale teams voor wijkveiligheid en –leefbaarheid.....	10
Basis op orde	11

Inleiding

Het integraal veiligheidsbeleid (IVB) geeft invulling aan de **wettelijke regierol** van de gemeente om het sturen op integrale veiligheid goed vorm te geven.

Op 22 november heeft de **gemeenteraad het strategische kader in de nota** integraal veiligheidsbeleid 2019-2022 vastgesteld. Dit geldt als basis voor het uitvoeringsprogramma dat jaarlijks door het college wordt vastgesteld.

De visie voor het integrale veiligheidsbeleid 2019-2022 is als volgt:

“De gemeente Alphen aan den Rijn is een gemeente met vitale, leefbare en veilige wijken waarin alle generaties bewoners zich veilig voelen en bereid zijn de veiligheid te bevorderen. Het bereiken van duurzame, sociale en fysieke veiligheid op de terreinen van wonen, bedrijvigheid en jeugd wordt gerealiseerd door een effectieve samenwerking van alle verantwoordelijke partners. Iedereen neemt hierin zijn verantwoordelijkheid en spreekt elkaar hierop aan.”

In 2018 is Alphen aan den Rijn **de veiligste 100.000+ gemeente**. We streven ernaar dit voor de komende vier jaar zo te houden.

Voor het werken aan en sturen op integrale veiligheid krijgen **zes strategische veiligheidsthema's** prioriteit in het integrale veiligheidsbeleid 2019-2022. Deze thema's zijn: 1. Verbinding veiligheid en sociale domein versterken 2. Ondernijning aanpakken 3. Verder ontwikkelen aanpak radicalisering en polarisatie 4. Kader ontwikkelen voor de regierol op fysieke veiligheid 5. Veiligheidsrisico's in kaart brengen die voortkomen uit de veranderende samenleving 6. Integrale aanpak versterken door een strategische inzet voor de gemeentelijke handhavers als partner in integrale teams voor wijkveiligheid en –leefbaarheid. Daarnaast is het van belang om de **basis op orde** te houden. Dit gaat om de reguliere taken.

De ontwikkeling en uitvoering van het integrale veiligheidsbeleid en de bijbehorende uitvoering wordt **gezamenlijk vorm gegeven door de gemeente, ketenpartners, organisaties, ondernemers en inwoners**. Tijdens de participatiebijeenkomsten werden de strategische veiligheidsthema's herkend. Bij reguliere overleggen zullen deze regelmatig aan de orde gesteld worden. Hierdoor kan geprobeerd worden de handelingsverlegenheid te verkleinen die op bepaalde onderwerpen ervaren wordt en de kennis te vergroten waar inwoners met welke veiligheidsvraag heen kunnen. Wij sluiten hierbij aan bij het **wijkgericht werken**. De nota integrale veiligheid biedt voldoende ruimte om handen en voeten te geven aan nieuwe invalshoeken in de loop van de jaren. De participatiebijeenkomst op 3 juli heeft er ook toe geleid dat nieuwe partners elkaar gevonden hebben en gesprek zullen blijven over veiligheid. Veiligheid maken we samen! Dus ook de uitvoering van het integraal veiligheidsbeleid zullen we in samenwerking met onze gesprekspartners vormgeven.

In het **uitvoeringsprogramma 2019** is per thema aangegeven wat de hoofdlijnen van de aanpak zal zijn, wat de inzet zal zijn, welke partners erbij betrokken zijn.

De voorbereidingen voor de uitvoering en afstemming met andere beleidsterreinen gaat gewoon verder. Zo vindt er op 18 oktober een expertmeeting plaats met partners per gebied voor de **gebiedsscan** van de politie. Dit levert verdere input voor de veiligheidsvraagstukken die per gebied leven. Bovendien vinden er in oktober en november thema bijeenkomsten plaats voor de samenstelling van het **risicoprofiel van de veiligheidsregio**. En ook is het besluitvormingsproces in volle gang van het **Regionaal Beleidsplan (RBP) 2019-2022 Den Haag**. Al deze bijeenkomsten leveren nieuwe input voor de uitvoering van het Integraal veiligheidsbeleid voor onze gemeente.

Voor het **financieel kader** voor het onderwerp veiligheid wordt verwezen naar de reguliere financiële rapportages zoals de programmabegroting en de kadernota. Deze zijn onlosmakelijk met het integrale veiligheidsbeleid verbonden. Per thema staat in het uitvoeringsprogramma benoemd als er buiten de gemeentebegroting om specifieke financiering is. Een voorbeeld zijn de stimuleringsgelden voor het thema radicalisering en polarisatie van de NCTV). De vertaling van doelen naar SMART resultaten en de voortgang rapporteren we in de reguliere planning- en controlcyclus. Hier staan ook de (landelijke) veiligheidsindicatoren benoemd.

De raad wordt **jaarlijks geïnformeerd** over de uitvoering van het integraal veiligheidsbeleid.

Veiligheidsthema 1: Verbinding veiligheid en sociale domein versterken

Omschrijving: Sinds 2015 zijn gemeenten al verantwoordelijk voor een groot aantal kerntaken op het gebied van jeugd, zorg en participatie. Deze ontwikkeling zet door en nieuwe verantwoordelijkheden komen naar gemeenten toe, zoals de Wet verplichte GGZ. De mogelijkheden voor effectieve probleemgerichte aanpak zijn hiermee verbeterd. Dit geldt ook voor personen met verward gedrag. Verward gedrag kan een symptoom zijn van een psychische stoornis, maar ook van verslaving, dementie, een verstandelijke beperking en diverse levensproblemen. Vaak is sprake van een combinatie van problemen waarbij inzet van verschillende disciplines nodig is. Lang niet alle mensen met verward gedrag komen met de politie in aanraking. In de meeste gevallen is het gedrag niet overlastgevend, crimineel of gevaarlijk. Het gaat om kwetsbare mensen, die de grip op hun leven (dreigen te) verliezen. Grote zorgen zijn er om de mensen die dreigen af te glijden en de mensen van wie het gedrag veel impact heeft op de omgeving. Passende zorg en ondersteuning kan veel leed voor de persoon zelf en de omgeving voorkomen. Integrale afstemming tussen veiligheid en het sociaal domein blijft de komende jaren belangrijk. Preventie loopt als rode draad door dit thema heen: vroegtijdig herkennen en oppakken van signalen. Informatie uitwisselen en samenwerking is hierbij noodzaak. Het is van belang dat de veiligheidsketen goed samenwerkt met de zorgketen. Dit vraagt om het uitbreiden en verdiepen van netwerken waarbij men elkaars gezichtspunten leert begrijpen. Veiligheid en zorg zijn vaak twee verschillende werelden. Zorg gaat primair uit van de hulpvraag. Veiligheid is gericht op personen maar ook op openbare orde en veiligheid. Om echter eerder te kunnen signaleren, een aanpak te ontwikkelen en problemen op zorg en veiligheid te voorkomen, is samenwerking van alle professionals met de inwoners heel erg belangrijk. Zo kunnen we bijvoorbeeld bij sommige jongeren het risico tot crimineel gedrag vroegtijdig signaleren (b.v. bij schooluitval) en een sluitende aanpak starten samen met kind, ouders en professionals en de jongere waar nodig monitoren in de sluitende lijn tot de arbeidsmarkt. Deze samenwerking wordt de komende jaren verder vormgegeven door de doorontwikkeling van de Lokale Veiligheidskamer in onze gemeente.

Hoofdpijnen van de aanpak 2019-2022:

- Doorontwikkeling van de Lokale veiligheidskamer
- Doorontwikkeling samenwerking met het Veiligheidshuis Hollands Midden
- Procesregie op zorg en veiligheid met elkaar verbinden

Strategische samenwerkingspartners

Vaste partners van de Lokale Veiligheidskamer: Halt, politie, JPT, Go! voor jeugd, Leerplicht, JB West, Veilig Thuis, Boost, scholen VO en PO, afdeling MO

Aanpak	Doel	Wat hebben we tot nu toe gedaan?	Wat gaan we doen in 2019?	Wat en wie hebben we daarvoor nodig ?
Doorontwikkeling van de Lokale veiligheidskamer (18-)	Maatgericht en out-of-the-box door de ketensamenwerking te faciliteren. Vergroten bekendheid van de LVK.	Structureel overleg met ketenpartners uit zorg- en veiligheidsdomein: wijken, vindplaatsen en casuïstiek bespreken. Afstemming zoeken. Procesregie voeren.	Structurele samenwerking tussen de ketenpartners binnen de Lokale Veiligheidskamer voortzetten en doorontwikkeling. Zorg- en veiligheidspartners blijven verbinden. Met name ook scholen hierbij betrekken.	Vaste partners van de Lokale Veiligheidskamer, scholen, afdeling MO, Go! voor Jeugd. Specifiek bij het Team Complexe Casuïstiek: MO, Veiligheid en Serviceplein
Doorontwikkeling samenwerking met het Veiligheidshuis Hollands Midden.	Verbetering van de samenwerking tussen met name zorg- en veiligheidspartners op complexe overlastgevende casuïstiek.	Zorgen voor bekendheid bij partners binnen en buiten de gemeente. Veiligheidshuis sluit aan bij beleid van de gemeente Aadr.	Voortzetten van de huidige werkwijze. Aansturen op het aansturen van beleid van de gemeente op het Veiligheidshuis en vice versa. Onderzoek naar zorg- en veiligheidshuis.	Veiligheidshuis, MO, SP, LeV, Politie, RDOG, overige zorgpartners
Procesregie op zorg en veiligheid met elkaar verbinden.	Structurele samenwerking tussen zorg- en veiligheidspartners, met duidelijke afspraken over regievoering. Complexe casuïstiek is lokaal en integraal opgelost. Doorontwikkeling wijkgerichte aanpak	Inventarisatie bij andere gemeenten, veiligheidshuizen. Met MO en SP inventariseren wat wenselijk is voor de gemeente Alphen. Projectmatige aanpak in Snijdelwijk en Edelstenen buurt.	Samenwerking voortzetten tussen afdelingen. Procesregie Zorg en Veiligheid: hoe willen we dat vormgeven? Oprichten Team Complexe Casuïstiek: maatgericht en out-of-the-box door de ketensamenwerking te faciliteren. Doorgaan met projectmatige aanpak.	MO, LeV, SP en Veiligheidshuis en alle lokale partners uit de zorg- en veiligheidsketen.

Veiligheidsthema 2: Ondernijning

Omschrijving : Georganiseerde criminaliteit ondermijnt het lokale gezag, verslechtert veiligheid en leefbaarheid en levert schade op voor ondernemers. Het is lastig zichtbaar. Maar de 'onderwereld' is afhankelijk van diensten van de 'bovenwereld'. Gemeenten hebben de afgelopen jaren steeds meer mogelijkheden gekregen om op lokaal niveau bestuursrechtelijk te handhaven. De komende jaren staan in het teken van meer zicht krijgen op mogelijke praktijken van georganiseerde misdaad en een integrale aanpak.

Hoofdpijnen van de aanpak 2019-2022:

- Zicht krijgen op ondermijnende criminaliteit door signalering en informatiedeling;
- De integrale aanpak van ondernijning verder vormgeven door het doorontwikkelen van een overlegstructuur (met de AAA, lokale en districtelijke ondernijningstafels) en het verder op orde brengen van het bestuurlijk instrumentarium;
- Creëren van bewustwording binnen de gemeentelijke organisatie en in de samenleving en onder samenwerkingspartners.

Strategische samenwerkingspartners

Politie (lokale team en districtsrecherche), RIEC, HEIT, Belastingdienst, UWV, Douane, Inspectie SZW

Doel	Aanpak	Wat hebben we tot nu toe gedaan?	Wat gaan we doen in 2019?	Wat en wie hebben we daarvoor nodig ?
Zicht krijgen op ondermijnende criminaliteit	Lokaal ondernijningsbeeld (laten) opstellen	-	Met behulp van de extra gelden uit het Ondernijningsfonds krijgt het RIEC capaciteit om versneld lokale ondernijningsbeelden op te stellen.	Het RIEC en medewerking van de strategische samenwerkingspartners om informatie aan te leveren.
	BCBA Vastgoed	Start naar verwachting in het najaar van 2018.	De BCBA Vastgoed zal naar verwachting eind 2018 / begin 2019 opgeleverd worden. Alle partners wordt gevraagd naar de bij hun bekende informatie.	Het RIEC en medewerking van de strategische samenwerkingspartners om informatie aan te leveren.
	Bestedingsvoorstellen Gebiedsgerichte aanpak bedrijventerreinen en arbeidsmigranten	Bestedingsvoorstellen opgesteld voor aanpak ondermijnende criminaliteit i.r.t. arbeidsmigranten (i.s.m. HLT en Westland) en een gebiedsgerichte aanpak van een bedrijventerrein. I.s.m. de andere gemeenten in de eenheid, het RIEC, de Belastingdienst en het OM.	Uitvoering geven aan de bestedingsvoorstellen.	Uitvoering is afhankelijk van honorering van de voorstellen door het ministerie.
	Signalen verzamelen	Pilot Alphense Aanpak Adressignalen gestart waarbij alle signalen rondom verdachte panden worden verzameld (breder dan alleen ondernijning).	Afhankelijk van de evaluatie wordt de pilot AAA voortgezet of gestopt Zie verder bij bewustwording.	Capaciteit om de signalen binnen de pilot opvolging te kunnen geven.

Integrale aanpak	Doorontwikkelen van een overlegstructuur	Begin 2018 is gestart met de lokale ondermijningstafel. Eind 2018 wordt gestart met de districtelijke ondermijningstafel Begin 2018 is gestart met de pilot AAA.	Verder vormgeven van de lokale en districtelijke ondermijningstafels. Bijv. uitbreiden met andere deelnemers.	Medewerking van lokale en districtelijke samenwerkingspartners.
	Bestuurlijk instrumentarium aanpassen (onder andere a.g.v. nieuwe Ondernemingswet)	Aanwijzingsbesluit toezichthouders HEIT. Definitie vechtsportgala's in het Bibob-beleid aangescherpt.	Ondernemingsartikel opnemen in de APV. Handhavingsarrangement prostitutie en mensenhandel vaststellen. Nieuwe bevoegdheden Ondernemingswet implementeren.	
	Integrale controles door het Haags Economisch InterventieTeam	In 2018 hebben 5 integrale HEIT-controles plaatsgevonden.	Minstens 5 integrale HEIT-controles.	Voldoende signalen en capaciteit bij het HEIT.
Bewustwording	Intern bewustwording creëren	Medewerkers van Burgerzaken, Inspectie en Toezicht & Handhaving hebben een awarenessstraining Ondernemings gevolgd. Voor alle medewerkers Toegang van het Serviceplein wordt een training mensenhandel / ondernemings georganiseerd in het najaar van 2018.	Teamoverleggen van relevante afdeling bezoeken en vertellen wat we doen. Vervolg awarenessstraining voor de overige medewerkers. Interne communicatie via intranet over Ondernemings.	Het RIEC voor de awarenessstraining. Het team Communicatie voor de interne communicatie.
	Extern bewustwording creëren	Aandacht voor veiligheid (en ondernemings) in reguliere contacten en gremia met bedrijfsleven door gemeente en politie. In 2018 wordt een bijeenkomst van de gemeente Zoetermeer bijgewoond voor ondernemers (als voorbeeld/inspiratie voor een eigen bijeenkomst).	Presentaties externe partners, zoals Woonforte, om over ondernemings te praten. Voorlichting over ondernemings i.s.m. de politie. Bijeenkomst voor ondernemers over ondernemings.	De politie als het gaat om gezamenlijke voorlichting. Medewerking externe partners.

Veiligheidsthema 3: Radicalisering en polarisatie

Omschrijving: Alphen ligt als perifere gemeente dichtbij steden waar bekend is dat radicalisering een veel voorkomend probleem is, onder andere doordat veel mensen zijn uitgereisd en nu mogelijk terugkeren (zoals Den Haag, Gouda en Zoetermeer) en de opkomst van extreem rechts in de laatste jaren. Daarmee is radicalisering ook voor Alphen een relevant onderwerp. Op dit moment is er al een casuïstiekbespreking, specifiek gericht op mensen die in beeld zijn vanwege Jihadistische radicalisering en een informatiepunt SAMEN STERK (gericht op alle vormen van radicalisering) waar zowel burgers als professionals terecht kunnen met vragen en zorgen (er kan niet anoniem gemeld worden). Vanuit het informatiepunt worden ook professionals getraind. De bedoeling is dat de komende jaren, de aanpak verder wordt ontwikkeld voor de gemeente Alphen aan den Rijn, voor zowel preventie, radicalisering (vroegsignalering en repressie) als polarisatie. Hoewel deze vraag nu aan de hand van Jihadistische radicalisering naar voren is gekomen, is de insteek dat de aanpak voor alle vormen van radicalisering inzetbaar is waaronder links- en rechtsextremisme en dierenactivisten.

Hoofdpijnen van de aanpak 2019-2022:

Met name inzetten op vroegsignalering en preventie

- Zorgdragen voor deskundigheid bij professionals
- Opbouwen en onderhouden van een signaleringsnetwerk
- Gemeenschappen betrekken in de aanpak preventie radicalisering en polarisatie

Strategische samenwerkingspartners:

Repressie: Politie, Veiligheidshuis Hollands Midden, Openbaar Ministerie, Raad voor de Kinderbescherming, Jeugdbescherming West, Reclassering Nederland, GGZ, NCTV

Vroegsignalering en preventie: TOM in de Buurt, GO voor Jeugd, Boost, afdeling MO en Serviceplein binnen de Gemeente, politie, Veilig Thuis, Expertise Unit Sociale Stabiliteit, NCTV, scholen, GGZ, CJG

Aanpak	Doel	Wat hebben we tot nu toe gedaan?	Wat gaan we doen in 2019?	Wat en wie hebben we daarvoor nodig?
Vroegsignalering	Zorgen voor een goed signaleringsnetwerk	<p>Trainen van professionals: in de periode 2016 t/m 2018 hebben 108 professionals van verschillende organisaties een basistraining radicalisering gevolgd, 55 mensen de verdiepingstraining en 15 mensen voorlichting voor de eigen organisatie.</p> <p>Trainen van vrijwilligers en sleutelfiguren: in 2018 zijn 2 groepen vrijwilligers getraind.</p> <p>Middels projecten, zoals Oumnia Works en Flexcoaching 4 You, wordt er verbinding gelegd met doelgroepen.</p>	<p>Trainen van de laatste professionals.</p> <p>Zorgdragen dat binnen elke organisatie aandachtsfunctionarissen per wijk worden aangesteld. Deze personen hebben de opleiding t/m voorlichting voor eigen organisatie gevolgd.</p> <p>Terugkombijeenkomsten organiseren voor deze aandachtsfunctionarissen waar actuele thema's en trends worden gedeeld.</p> <p>Vormgeven van een netwerk van sleutelfiguren in de gemeenschappen.</p>	<p>NCTV/ROR Lokale partners</p> <p>Het grootste deel van de projecten die worden ingezet worden gefinancierd vanuit de Versterkingsgelden, toegekend door de NCTV. Jaarlijks wordt hier een aanvraag voor ingediend.</p>
Preventie	Voorkomen van radicalisering en polarisatie	In kaart brengen wat er speelt en welke interventies nodig zijn, middels de werkgroep preventie en radicalisering en het inzetten van interventies.	Blijven monitoren wat er speelt in Alphen, benodigde interventies inzetten en de samenhang binnen de gemeente versterken.	Lokale partners, NCTV/ROR, gemeenschappen.
Repressie	Aanpak casuïstiek radicalisering	Er staat een persoonsgerichte aanpak rondom radicalisering.	Voortzetten van de aanpak ook na afronding van strafrechterlijk traject. .	Veiligheidshuis, Openbaar Ministerie, Politie, Raad voor de Kinderbescherming, JB-West, Reclassering Nederland, NCTV, GGZ

Veiligheidsthema 4: Regierol op fysieke veiligheid

Omschrijving : Om onze regierol op fysieke veiligheid goed vorm te geven vragen brandveiligheid en crisisbeheersing de komende vier jaar extra aandacht. Veel veranderingen in de samenleving zijn van invloed op de fysieke veiligheid. Zo is de verwachting dat door vergrijzing van de samenleving het risico zal toenemen op meer slachtoffers van een fatale woningbrand. Veel gebouwen, met name de bestaande woonfuncties, zoals flatgebouwen, woningen boven winkels en woningen met zelfstandige ouderen , worden niet of nauwelijks gecontroleerd. De komende jaren zullen we controles in seniorencomplexen uit gaan voeren en vanuit de gemeentelijke invalshoek aansluiting zoeken bij het preventieprogramma 'brandveilig leven' van de brandweer. Samenwerking met interne en externe partners zoals woningbouwcoöperaties, is essentieel voor een effectieve uitvoering van de taken van de veiligheidsregio's en brandweer. Het doel is om slachtoffers, schade en branden in deze veranderende omgeving zoveel mogelijk te voorkomen. Maatschappelijke partners—burgers, ondernemers, zelforganisaties—spelen hierbij een belangrijke rol. Voorwaarden hiervoor zijn het versterken van risicobewustzijn en zelfredzaamheid. Brandveiligheid als coproductie vraagt om regie.

Voor de crisisbeheersing is door het veiligheidsberaad een visie ontwikkeld die rekening houdt met de veranderende samenleving en de basis vormt voor een eigentijdse inrichting van bevolkingszorg. Dit is het rapport 'bevolkingszorg op orde 2.0'. Kernpunten zijn o.a.: risicogerichtheid, risico-acceptatie, meer steunen op maatschappelijke potentie en effectieve communicatie. Het bevat ook richtlijnen. Een deel van deze richtlijnen zijn al ingevoerd in onze crisisorganisatie. De komende jaren vraagt extra aandacht om een verdere borging in samenwerking met externe partijen.

Hoofdpijnen van de aanpak 2019-2022:

Kader ontwikkelen voor regierol op fysieke veiligheid door:

- regie op fysieke veiligheid als coproductie met externe partners
- een crisisorganisatie conform Bevolkingszorg op orde 2.0. : zelfredzaamheid; stroomuitval; klimaatverandering

Strategische samenwerkingspartners

Veiligheidsregio Hollands Midden; brandweer; politie; GHOR; woningbouwcoöperaties; winkeliersverenigingen; GGZ; inwoners;

Aanpak	Doel	Wat hebben we tot nu toe gedaan?	Wat gaan we doen in 2019?	Wat en wie hebben we daarvoor nodig ?
Regie op (brand)veiligheid als coproductie met externe partners	Het doel is om slachtoffers, schade en branden in deze veranderende omgeving zoveel mogelijk te voorkomen	<ul style="list-style-type: none"> • Controle van gebruiksvergunningen; • Controle van gebruiksmeldingen; • Opschonen Key 2; • Risicotool per gebouwsoort; • Controle of gebouwen voldoen aan de wettelijk eisen • Handhavingsacties inzetten indien nodig • Inzet Alphense Aanpak Adressignalen 	<ul style="list-style-type: none"> • Integraal kader ontwikkelen op brandveiligheid als coproductie; • Controles in seniorencomplexen; • Risicobewustzijn bevorderen inwoners. • Pilot draaien • Op locatie gaan werken digitaal • Focus aanbrenge (trechter) • Inzet Alphense Aanpak Adressignalen 	<p>Netwerk opbouwen voor samenwerking met externe partners Samenwerking in uitvoering met brandweer en woningbouwcoöperaties Aansluiting bij "brandveilig leven' (brandweer)</p> <p>Project Alphense Aanpak Adressignalen</p>
Een crisisorganisatie conform Bevolkingszorg op orde 2.0	Zelf- en samenredzaamheid	Interne organisatie: functies zijn bij gemeente vastgesteld en vier personen per functie benoemd. Taken sluiten aan bij dagelijkse taken. Proceskaarten zijn bekend. Bronbestanden digitaal en op papier. Bekend met nafase en netcentrisch werken met veiligheidspartners.	Lokale maatschappelijke partners betrekken in koude fase. Bij oefenen en trainen en opleiden (OTO) accent op kennis over regionale afspraken externe partners zoals Nederlands Rode Kruis, Salvage, etc. en gebruik maatschappelijke potentie. Aansluiting bij project Risico-analyse Hoogwater en klimaatstresstest. ieuw risicoprofiel en beleidsplan VRHM.	Crisisorganisatie bespreken met lokale maatschappelijke partners georganiseerd in reguliere overleggen

Veiligheidsthema 5: Veiligheidsrisico's in kaart brengen die voortkomen uit de veranderende samenleving

Omschrijving : We staan voor verschillende opgaven de komende jaren door de veranderende samenleving. Ondanks de aantrekkende economie en verbeterde kansen op werk, groeien de sociale verschillen en leiden deze tot ongelijkheid in toekomstperspectieven. Het aantal 75+ zal de komende 20 jaar verdubbelen. Waar de scheidslijnen zich dreigen te verdiepen staat het bestuur voor de opgave om een goede balans in de stad te bewaken. De nieuwe Omgevingswet leidt tot meer participatie en betekent een vereenvoudiging van het omgevingsrecht. Naar al deze nieuwe ontwikkelingen zal ook vanuit de oogpunt van veiligheid gekeken moeten. Welke risico's voor de veiligheid signaleren we? Hoe staat het met de (zelf)redzaamheid van verschillende groepen? Is de burgerkracht en maatschappelijke vitaliteit voldoende? Waar moet de gemeente aanvullende maatregelen nemen?

Hoofdpijnen van de aanpak 2019-2022:

- Op een slimme en inventieve wijze de maatschappelijke ontwikkelingen blijven volgen en vertalen naar pragmatische aanpak
- Bijdragen aan een flexibele organisatie die kan op een verantwoorde manier kan inspelen op de maatschappelijke ontwikkelingen
- Significatie rol vervullen bij de implementatie van wetgeving die het veiligheidsdomein raakt (Wet verplichte GGZ)

Strategische samenwerkingspartners

- VNG, gemeenten uit de G32, bedrijven met innovatiekracht (pop-ups, jongtalent) woningbouwcorporaties, trendwatcher(s)

Aanpak	Doel	Wat hebben we tot nu toe gedaan?	Wat gaan we doen in 2019?	Wat en wie hebben we daarvoor nodig ?
Signaleren van (veiligheids) risico's zoals cybercrime en digitalisering.	Goede balans in de gemeente Alphen aan den Rijn	2x brainstormsessie over dit thema vanuit diverse perspectieven	De quick-wins vinden en aan grijpen om een andere denkkraft 'aan te zetten' . Aandacht voor cybercrime en digitalisering.	vb. Project Anders Denken Anders denkkenden, trendwatcher,
Vergroten van de zelfredzaamheid		Kennen van de bevolking en weten wat ze willen c.q waar de behoefte ligt. Wat moeten wij als gemeente doen? Wat willen wij als gemeente doen? Waar heeft de burger behoefte aan?	Starten met een pilot (wijkje/straat of plein) en de rollen omdraaien. Burger centraal! Wat wilt u van ons? Aandacht voor de groep 75+.	Waarvoor heeft de burger de gemeente in 2040 nodig? Van burgerparticipatie naar overheidsparticipatie Aansluiten bij het programma Blijvend thuis.
Just do it!	Merkbaar beter!	Continu de vraag stellen wat de hulpvraag, het probleem is.	Wat willen de partners in de meest ideale situatie bezien vanuit wonen, zorg, welzijn en inrichting van de openbare orde.	Drie vertrekpunten: gebiedsgericht werken, zelfredzaamheid en samenwerken.

Veiligheidsthema 6: Strategische inzet voor de gemeentelijke handhavers (BOA's) als partner in integrale teams voor wijkveiligheid en –leefbaarheid

Omschrijving: De inzet van gemeentelijke handhavers in de openbare ruimte – de 'BOA's Domein 1' zijn een belangrijk en volwaardig instrument in het gemeentelijk veiligheids- en leefbaarheidsbeleid. Binnen de gemeente werken de boa's wijkgericht en context gedreven. De focus ligt nadrukkelijk niet meer (alleen) op de inzet van strafrechtelijke bevoegdheden door de handhavers: balans tussen preventie-repressie en het in verbinding staan met wijknetwerken zijn minstens zo belangrijk. Weten wat er in de wijk speelt, een pro-actieve houding richting partners en bewoners, kennis en inzet van bestuursrechtelijke instrumentarium zijn terugkerende noties. De wisselwerking met de politie is ook in een nieuw licht komen te staan. Op het snijvlak van leefbaarheid en veiligheid is een effectievere samenwerking mogelijk. Dit vereist een operationele samenwerking en informatie-uitwisseling tussen politie en handhavers. Helder moet zijn rond welke thema's welke soort wisselwerking en wederzijdse versterking mogelijk is. Lange termijnvisie op handhaving en een ontwikkelplan is nodig. Een uitbreiding van taken en bevoegdheden op het gebied van 'lichte verkeersovertredingen', het Digitaal Opkopersregister (DOR) en de ontwikkelingen met betrekking tot het Informatie Gestuurde Handhaven (IGH) zijn hierbij onderwerp van gesprek. Uitgangspunt is dat zoveel als mogelijk wordt aangesloten bij de VNG-visie waarbij ruimte is voor lokaal maatwerk. In de uitvoeringsprogramma's zullen per thema de taken en samenwerking concreet benoemd worden met voldoende ruimte voor prioritering in dagelijkse praktijk. Vanuit de wijkgerichte integrale benadering werken boa's samen met in- en externe partners. Onderwerpen als jeugd, parkeeroverlast, afvaldumpingen en overlast veroorzaakt door hondenbezitters worden gericht opgepakt. De APV is hierin de basis voor de handhaving, aangevuld met andere wetgeving en/of verordeningen.

Hoofdpijnen van de aanpak 2019-2022:

- Wijkgericht werken
- Informatie gestuurde handhaving (IGH)
- Ondernijning (aansluiting bij het thema 2 Ondernijning)
- Controle naleving wet- en regelgeving Drank- en Horecawet en evenementen

Strategische samenwerkingspartners

- Politie; Jongerenwerk; Woningcorporaties; Team Wijken & Kernen(Gebiedsadviseurs); Team Veiligheid & Inspectie; Team vergunningen (PDV); Uitvoering & Service; Afdeling BOR

Aanpak	Doel	Wat hebben we tot nu toe gedaan?	Wat gaan we doen in 2019?	Wat en wie hebben we daarvoor nodig ?
Wijkgericht werken	In verbinding staan met de wijk(bewoners), verbetering leefbaarheid & veiligheid. Zichtbaar en aanspreekbaar in de wijk	Aansluiten overlegvormen, afhandeling meldingen	Meer aanwezig in de wijk (continuïteit) Aansluiting bij bestaande netwerken (wijkteams, externe partners)	Teams V&I/W&K Jongerenwerk Politie
Informatie Gestuurd Handhaven (IGH)	Sturing op actuele onderwerpen in de wijk, weten wat er leeft en speelt in de wijken		Informatie gestuurd werken (wijkgericht werken)	Informatie ontsluiten en verwerken op locatie (ICT-ondersteuning) Uitbreiding huidige handhavingsapplicatie
Ondernijning	Signaleren ondernijning verzamelen	Aansluiting bij integrale (HEIT)-controles	Training bewustwording ondernijning Structureel aansluiten bij integrale controles Signalen ondernijning delen met partners Informatie gestuurde handhaving mbt ondernijning Controle Digitaal Opkopersregister (APV)	Applicaties tbv IGH
Controle/handhaving Drank- en Horecawet en evenementen	Naleving DHW Voorkomen alcoholgebruik minderjarigen	Geplande en ongeplande controles horecagelegenheden Controle supermarkten/slijterijen Controle evenementen cat A & B	Doorontwikkelen DHW-controles, informatie gestuurde handhaving. (On)geplande controles van horecagelegenheden Aansluiting bij integrale controles. (On)geplande controles van supermarkten en slijterijen (On)geplande controles van evenementen (mbt DHW / APV)	Teams PDV, JZI en V&I Politie Team V&I HEIT

Basis op orde

Naaste prioritering voor de zes veiligheidsthema's, is het van belang om de basis op orde te houden. Veel taken van de gemeente op het terrein van veiligheid en handhaving zijn vastgelegd in wetgeving of kennen een sterk noodzakelijk karakter. Deze laatste worden gezien als onontkoombaar en worden beschreven als reguliere taken. Het gaat hier dan bijvoorbeeld om het uitvoeren van activiteiten naar aanleiding van meldingen en klachten van inwoners. We werken hierbij van buiten naar binnen. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste wettelijke en reguliere taken:

Integraal Veiligheidsbeleid: De Politiewet 2012 verplicht ons eens in de 4 jaren een integraal veiligheidsbeleid op te stellen. Deze nota geeft uitvoering aan deze wettelijke verplichting. Jaarlijks wordt op basis van het beleid een uitvoeringsplan opgesteld.

Veilige woon- en leefomgeving: Op het gebied van veilige woon- en leefomgeving wordt doorlopend aandacht besteed aan subjectieve veiligheid, project Bestuurlijke Informatievoorziening Justitiabelen (maatschappelijke onrust), cameratoezicht en huiselijk geweld. Binnen dit laatste thema houdt het team zich specifiek bezig met de uitvoering van de Wet Tijdelijk Huisverbod die de burgemeester de bevoegdheid geeft om iemand tijdelijk uit huis te plaatsen in geval van huiselijk geweld.

Bedrijvigheid en veiligheid: Binnen dit thema wordt in elk geval aandacht geschonken aan veilige winkelcentra (m.b.v. Keurmerk Veilig Ondernemen) en bedrijventerreinen (i.s.m. de Stichting Beveiliging Bedrijventerreinen Alphen aan den Rijn) en veilig uitgaan;

Fysieke veiligheid: Regulier wordt aandacht besteed aan de veiligheid bij grote infrastructuren zoals de Hogesnelheidslijn en externe veiligheidsvraagstukken zoals de gasleiding A-515. De Wet op de Veiligheidsregio's en het daarop gebaseerde Besluit Veiligheidsregio's verplicht ons bovendien tot een zorgvuldige en voldoende voorbereiding op rampen en crises.

Brandweerkazernes: het beheer van de brandweerkazernes vraagt om een nieuwe regionale aanpak. Hierbij wordt per kazerne onderzocht en besloten of het verkocht of verhuurd gaat worden aan de veiligheidsregio.

Jeugd en veiligheid: Vanuit een sterk noodzakelijk karakter wordt aandacht geschonken aan huiselijk geweld, jeugd, alcohol en drugs en veiligheid op scholen;

Integriteit en veiligheid: Binnen dit thema wordt specifiek aandacht geschonken aan de aanpak van georganiseerde criminaliteit en ondermijning, in het bijzonder de aanpak van hennepsteelt, prostitutie, en veilige publieke taak (m.n. door gemaakte afspraken in het protocol geweld en agressie).

Openbare orde: Diverse openbare orde zaken vergen een directe reactie van de gemeente, bijvoorbeeld verstoring(en) van de openbare orde of voorbereiding op de jaarwisseling. Dit zijn veelal ad hoc-werkzaamheden die onvoorzienbaar zijn.

HIC: Woninginbraak, overvallen, straatroof en geweld hebben een grote impact op de samenleving, en worden daarom ook wel aangeduid als High Impact Crimes (HIC). Gemeenten en politie hebben een belangrijke gezamenlijke taak bij de aanpak van HIC. Maar waar het gaat om overvallen kunnen ook ondernemers veel doen om de veiligheid in hun zaak te vergroten.

Bestuursadvisering: Het team Veiligheid adviseert de portefeuillehouders over het gehele taakveld veiligheid, actuele casuïstiek, stukken voor bestuurlijke vergaderingen of correspondentie met inwoners, en voert secretariële werkzaamheden uit voor de diverse bestuurlijke overleggen.

Handhavingsbeleid: De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) verplicht ons om zorg te dragen voor de bestuursrechtelijke handhaving van de o.a. op grond van de Woningwet geldende voorschriften. Ook kent de wet een verplichting handhavingsbeleid op te stellen. In het Besluit omgevingsrecht is verder uitgewerkt

hoe deze handhaving georganiseerd moet worden. Een bestuursorgaan richt zijn organisatie zodanig in dat sprake is van een adequate en behoorlijke uitvoering van het handhavingsbeleid. De wet stelt zowel kwantitatieve als kwalitatieve eisen; middelen (zowel financieel als personeel) dienen geborgd te zijn en procedures en werkprocessen vastgelegd en gemonitord worden. Met deze bepalingen is een groot deel van de werkzaamheden van het team Inspectie wettelijk verankerd. Slechts de invulling van wat adequaat en behoorlijk is, is naar eigen invulling te bepalen. Door de jaren heen zijn daar echter ook landelijk weer allerlei standaarden voor ontwikkeld. Het beleidsplan Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Wabo 2018-2021 geeft uitvoering aan de wettelijke verplichting tot het opstellen van een handhavingsbeleid.

Bouwtoezicht: voor het bouwen van gebouwen gelden bepaalde regels, veelal vastgelegd in een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen voor specifieke bouwprojecten. De handhaving van de regels krijgt vorm door het voeren van toezicht op nieuwbouwprojecten. Binnen de landelijke Vereniging Bouw- en woningtoezicht Nederland zijn uitgangspunten vastgelegd voor dit toezicht. Wanneer het toezicht volgens deze uitgangspunten wordt uitgeoefend is er sprake van adequaat en behoorlijk toezicht zoals geëist in de wet. Deze uitgangspunten zijn voor Alphen aan den Rijn verder uitgewerkt in de bijlage Toezichtmatrix Alphen aan den Rijn. Tevens controle op monumenten.

Klachten en verzoeken om handhaving: De behandeling van klachten is in de Wabo specifiek benoemd als taak van het 'bevoegde gezag'. Klachten van derden over handelen in strijd met een omgevingsvergunning of met regels van het omgevingsrecht moeten worden behandeld. De gemeente krijgt regelmatig klachten en verzoeken tot handhaving en dient hier actie op te ondernemen (beginselplicht tot handhaving). Bij niet tijdig besluiten kan zelfs een dwangsom worden opgelegd. Het is dus zaak om deze klachten en verzoeken voortvarend op te pakken.

Bestaande gebouwen voorraad: Het controleren van bestaande gebouwen voorraad is van belang om een veilige en leefbare gebouwenvoorraad te behouden. Onder deze noemer scharen wij onder andere het controleren van bestaande gebouwen op gebruikaspecten zoals het brandveilig gebruik van gebouwen. Bouwkundige aspecten worden standaard meegenomen bij de controles in het kader van brandveilig gebruik.

Een aantal incidenten de afgelopen jaren heeft het belang van naleving van brandveiligheidsregels helaas aangetoond. Wij hechten dan ook waarde aan een goede controle van de meest kwetsbare gebouwen in dit opzicht, de panden waar veel personen of minder zelfredzame personen verblijven.

Evenementen: controles op met name brandveiligheid en veiligheid van constructies .

1^e lijnsdienst: Een buitengewoon opsporingsambtenaar (boa) heeft een belangrijke rol bij de handhaving van de leefbaarheid en het aanpakken van kleine ergernissen. Reguliere (soms wettelijke) taak van de 1^e lijnsdienst is het afhandelen van meldingen en klachten in de openbare ruimte. Het gaat dan met name om handhaving op basis van de APV en afvalstoffenverordening.

Drank- en Horecawet (DHW) controles: Het toezicht op de DHW richt zich op vijf domeinen: horeca, paracommercie, evenementen, slijterijen en niet DHW vergunningplichtige bedrijven zoals supermarkten en snackbar. Het toezicht op de DHW bestaat uit twee type controles: vergunning controles (aanwezigheid en actualiteit van vergunning of ontheffing en het voldoen aan de voorschriften vanuit de DHW) en leeftijds grenzeninspecties (verstrekking van alcoholhoudende drank aan jongeren onder de 18 jaar). Daar waar het gaat om horeca en evenementen valt het onder de prioriteiten, overige handhaving vindt plaats na eventuele handhavingsverzoeken.

Markttoezicht: De marktmeester houdt toezicht op de vijf markten die vier dagen in de week plaatsvinden. Belangrijke aspecten zijn veiligheid, branchering, indeling en vergunning controles.

Controle betaald parkeren.

Controle evenementen: handhavers houden toezicht op de afgegeven evenementenvergunning.

Digitaal Opkoop Register (DOR) handhavers houden toezicht op de invoering van opgekochte goederen in het DOR. Dit is een verplichting vanuit de APV. Zij doen dit in samenwerking met de politie.

Programmabegroting 2019/Meerjarenraming (vastgesteld beleid)

Voor het financieel kader voor het onderwerp veiligheid wordt hier verwezen naar de reguliere financiële rapportages zoals de programmabegroting 2019. De vertaling van doelen naar SMART resultaten en de voortgang rapporteren we in de reguliere planning- en controlcyclus. Hier staan ook de (landelijke) veiligheidsindicatoren benoemd. Hieronder de tekst uit de programmabegroting 2019 die van toepassing is op het Integraal veiligheidsbeleid 2019.

(Tabel blz 23 gemeentebegroting 2019)

2. Wonen					
Landelijke taakvelden					
Veiligheid		Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening, Stedelijke vernieuwing		Verkeer, Vervoer, Waterstaat	
Gemeentelijke thema's					
Veiligheid					
Wat willen we bereiken? Zie tabel maatschappelijke effecten					
Leefbare en veilige wijken					
Duurzame fysieke veiligheid					
Voorkomen of bestrijden verstoring openbare orde					
Voorkomen of bestrijden ondermijnende criminaliteit					
Wat gaan we ervoor doen en wanneer? Zie tabel resultaatindicatoren					
Wat mag het kosten?					
Veiligheid					
- € 9.110					

Wat mag het kosten? (tabel blz 35 gemeentebegroting 2019)

Overzicht taakvelden

	Lasten	Baten	Saldo
A: veiligheid	9.497	460	-9.037
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	6.637	300	-6.337
1.2 Openbare orde en veiligheid	2.853	80	-2.773
9.10 Mutaties reserves	7	80	73

Wat hebben we bereikt in 2022?

Veiligheid

- De veiligste 100.000+ gemeente van Nederland (blijven).
- Per gebied weten we wat de vraagstukken zijn op het gebied van veiligheid (in brede zin). We weten dat het vraagstuk er is of aan het ontwikkelen is, bij welke doelgroep, wat de oorzaken zijn en wat nodig is om dit aan te pakken. Naarmate het vraagstuk complexer wordt (betrokkenheid van verschillende domeinen), hoe nauwer de onderlinge afstemming tussen betrokken partijen is.

Wat willen we bereiken? (tabel blz 27 gemeentebegroting 2019)

Maatschappelijke effecten	
	Veiligheid
E1	Veilige en leefbare wijken en kernen
E2	Duurzame fysieke veiligheid
E3	Voorkomen of bestrijden van openbare orde- en veiligheidsverstoringen door personen en groepen
E4	Voorkomen of bestrijden van ondermijnende criminaliteit

Landelijke indicatoren (tabel blz 28 gemeentebegroting 2019)

Nr	Indicator	Eenheid	Waarde (Jaar)	Landelijk (Jaar)	Bron	Gemeentelijke Streefwaarde 2019
Veiligheid						
6	Verwijzingen HALT	Aantal per 10.000 inwoners	14 in categorie 12-17 jaar (2016)	131 (2017)	WSJG/ Bureau Halt	≤ 14
8	Winkel-diefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	1,7 (2016)	2,2 (2017)	WSJG/CBS	≤ 1,7
9	Gewelds-misdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	4,2 (2016)	5,0 (2017)	WSJG/CBS	≤ 4,2
10	Diefstal uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	2,6 (2016)	2,9 (2017)	WSJG/CBS	≤ 2,6
11	Vernielingen & beschadigingen in de openbare ruimte	Aantal per 1.000 inwoners	3,9 (2016)	4,8 (2017)	WSJG/CBS	≤ 3,9
22	Jongeren met een delict voor de rechter	%	1,32% (2015)	1,45% (2015)	WSJG/ Kinderen in Tel	≤ 1,45%

Gemeentelijke indicatoren (tabel blz 29 gemeentebegroting 2019)

Effectindicatoren		2017 Jaarverslag	2018 Begroting	2019	2020	2021	2022
	Veiligheid						
E1	Rapportcijfer leefbaarheid in de buurt (Veiligheidsmonitor)	7,5	≥ 7,5	≥ 7,5	≥ 7,5	≥ 7,5	≥ 7,5
E1	Rapportcijfer veiligheid in de buurt (Veiligheidsmonitor ¹)	7,5	≥ 7,5	≥ 7,5	≥ 7,5	≥ 7,5	≥ 7,5
E1	Aantal overlastmeldingen gemeente ²	1600	nieuw	Gelijk of daling	Gelijk of daling	Gelijk of daling	Gelijk of daling
E1	Aantal overlastmeldingen politie ³	1.452 (t/m juni)	Gelijk of daling	Gelijk of daling	Gelijk of daling	Gelijk of daling	Gelijk of daling
E1	Aantal High Impact Crimes	595	≤ 780	≤ 700	≤ 700	≤ 700	≤ 700
E2	Aantal inzetten crisisorganisatie (Officier van Dienst-Bevolkingszorg)	23	geen streefwaarde	geen streefwaarde	geen streefwaarde	geen streefwaarde	geen streefwaarde
E2	Aantal gebouwbranden	53	≤ 55	≤ 55	≤ 55	≤ 55	≤ 55
E3	Aantal E33-meldingen, meldingen personen met verward gedrag	423 (nieuw)	nieuw	400	400	400	400
E4	Aantal controles HEIT (Haags Economisch Interventieteam)	5 (nieuw)	nieuw	5	5	5	5
	Wonen						

¹ Vanaf 2017 wordt de Veiligheidsmonitor tweejaarlijks uitgevoerd.

² Bestaande uit hondenoverlast, afvaldumpingen, jeugdoverlast en parkeeroverlast

³ Bestaande uit: drugsoverlast, conflictbemiddeling en burenruzie, geluidsoverlast, overlast door jeugd, overlast door personen.

Welke resultaten gaan we realiseren?

(tabel blz 31 gemeentebegroting 2019)

Resultaatindicatoren		2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Veiligheid						
E1	Aantal processen-verbaal Toezicht & Handhaving		484 (t/m 31 juli)	geen streefwaarde	geen streefwaarde	geen streefwaarde	geen streefwaarde
E1	Aantal waarschuwingen Toezicht & Handhaving		235 (t/m 31 juli)	geen streefwaarde	geen streefwaarde	geen streefwaarde	geen streefwaarde
E2	Controles kwetsbare objecten (hoge bezettingsgraad of niet-zelfredzamen)	132 (tot 1 oktober, gehele bestaande gebouwen-voorraad)	geen streefwaarde	100	100	100	100
E2	Bouwtoezicht (in uren)	485 (tot 1 oktober, aantal plannen)	5400	5400	5400	5400	5400
E2	Controles B- en C-evenementen	B: 1 B+: 12 C: 3	alle B- en C-evenementen controleren	alle B- en C-evenementen controleren	alle B- en C-evenementen controleren	alle B- en C-evenementen controleren	alle B- en C-evenementen controleren
E3	Aantal personen op de agenda van de lokale veiligheidskamer, incl radicalisering	110	100	geen streefwaarde	geen streefwaarde	geen streefwaarde	geen streefwaarde
E4	Aantal bestuurlijke sluitingen Opiumwet	5	stijging	geen streefwaarde	geen streefwaarde	geen streefwaarde	geen streefwaarde

Alphen aan den Rijn

Gemeente Alphen aan den Rijn
Stadhuisplein 1
Postbus 13
2400 AA Alphen aan den Rijn
Telefoon 14 0172
gemeente@alphenaandenrijn.nl
www.alphenaandenrijn.nl